

Літо (червень-вересень) тепле, переважно з ясною погодою, з середніми добовими температурами 20,0 - 25,0°C.

Осінь (жовтень - листопад) в першій половині тепла і суха, в більшості років з ясною погодою, в другій - прохолодна з туманами і дощами, раз на 2 - 3 роки весь період осені відмічається як прохолодний з дощами та туманами.

Характеристика кліматичних умов, основних метеорологічних показників, необхідних для обґрунтування й прийняття планувальних рішень наведена за даними багаторічних спостережень по метеостанції «Берегове» (112,0 мБС).

Температура повітря: середньорічна + 9,9°C, абсолютний мінімум - 33°C, абсолютний максимум 41 °C.

Опалювальний період: середня температура + 1,1°C, період - 153 доби.

Глибина промерзання ґрунту: середня 26 см, максимальна 65 см.

Тривалість безморозного періоду: середня 177 днів.

Середньорічна відносна вологість повітря 74%.

Атмосферні опади: середньорічна кількість 642 мм: в т. ч. теплий період - 403 мм, холодний - 239 мм, середньодобовий максимум 34 мм, спостережний максимум 65 мм (VI. 1913).

Висота снігового покриву: середньодекадна 12 см, максимальна 32 см.

Кількість днів із стійким сніговим покривом -51.

Особливі атмосферні явища (прояв днів/рік): тумани 31 день, заметілі 1 день, грози 38 днів, град 2 дні.

Максимальна швидкість вітру (можлива): 15 м/с - кожний рік, 17-18 м/с - один раз в 5-10 років, 19-24 м/с - один раз в 15-20 років.

Повторюваність напрямків вітру й штилів по МС«Берегове» (112,0 мБС), (%)

Період року	Пн	Пн-Сх	Сх	Пд-Сх	Пд	Пд-Зх	Зх	Пн-Зх	Штиль
Теплий період	14,1	13,6	8,9	18,0	13,6	9,0	6,3	16,6	25,7
Холодний період	11,0	9,8	8,0	32,6	16,2	5,8	4,2	12,4	26,2
Рік	12,8	12,0	8,5	24,1	14,7	7,7	5,4	14,8	25,9

Варто зазначити, що серед несприятливих кліматичних факторів суттєве значення має вітровий режим. При проектуванні необхідно враховувати його переважно витягнуту розу вітрів: із південного заходу та північний схід. Слабкі вітри створюють несприятливі умови для розміщення на території міста промислових підприємств I - III класу шкідливості. Ці підприємства можуть формувати високий потенціал забруднення повітря, а тумани і слабка аерація перешкоджають його самоочищенню. У весняний та літній періоди при переміщенні дуже активних, холодних атмосферних фронтів, відмічаються випадки проходження сильних гроз, Часто вони бувають в дуже спекотну погоду, коли починає дмхнути дуже сильний шквалистий вітер, з невеликою тривалістю в часі (від 5 до 20 хв.). Місцями вітер може сягати швидкості до 20-24 м/с, окремі пориви до 29 м/с, що класифікуються як буря.

В цілому на протязі року переважають вітри південно-східного напрямку.

Геологічна будова та гідрогеологічні умови

В геоструктурному відношенні територія приурочена до Чоп-Мукачівської западини Закарпатського внутрішнього прогину. В геологічній будові приймають участь вулканогенні та моласові утворення неогенового та четвертинного віку, що полого залягають на дислокованих відкладах мезозою та палеогену, котрі формують складчастий фундамент прогину.

Сучасні алювіальні відклади представлені покривними глинами та суглинками алювіально-делювіального походження. Глина буровато-сірого кольору, масна, щільна, грудкувата, в'язка, слабо слюдиста, до низу заісочена, що переходить в суглинок. Суглинки від буровато-сірого до темно-сірого кольору, слабо в'язкі, слюдисті, залягають горизонтально. Потужність горизонту від 2,0 до 6,8 м.

Варто відмітити, що загальна характеристика геологічної будови проекрованої території має суттєве значення при інженерно-будівельному освоєнні території. При цьому четвертинні відклади мають значну практичну цінність, оскільки до них приурочені основні родовища цегельно-черепичної сировини. Окрім того, вони у більшості випадків слугують природною основою фундаментів будівель та споруд, і тому є безпосереднім об'єктом вивчення при оцінюванні інженерно-будівельних умов території проектування.

Гідрогеологічні умови

Село розташоване в межах Закарпатського артезіанського басейну, для якого характерна наявність потужних осадових відкладів, до яких приурочені водоносні горизонти. В межах даної території виділяються наступні:

Існуюче водопостачання.

Водопостачання села здійснюється з підземних джерел. Використовуються переважно артезіанські свердловини.

Підземні водні ресурси

Прогнозні запаси підземних вод в області складають 400 млн.м³, затверджені – 124 млн.м³. Сільськогосподарське водопостачання, за винятком невеликої кількості водозаборів із гірських потоків, базується переважно на підземних водах.

Закарпаття – найбільш зволожена область України. Всі розвідані або діючі водозабори підземних вод в області є інфільтраційними, тому якість добутої в них підземної води повністю залежить від характеристик поверхневого стоку і потребує особливого захисту.

Експлуатаційна діяльність басейнового управління спрямована на:

- організацію експлуатації міжгосподарських об'єктів меліоративних систем та водогосподарських споруд в цілях забезпечення пропуску паводків та умов для отримання врожаїв сільськогосподарських культур на меліорованих землях
- забезпечення нагляду за станом меліорованих земель, технічне вдосконалення меліоративних систем та водогосподарських споруд, підвищення технічного рівня їх експлуатації, впровадження досягнень науки, техніки та передового досвіду
- надання землекористувачам технічної допомоги в питаннях експлуатації внутрішньогосподарської меліоративної мережі та гідротехнічних споруд на ній
- забезпечення складання поточних і перспективних планів ремонту, реконструкції і покращення меліоративних міжгосподарських та водогосподарських об'єктів. Розроблення заходів і планів ремонтно-експлуатаційних робіт по підготовці систем до вегетаційного періоду.

Виходячи з вищенаведених завдань, БУВР Тиси щороку забезпечує виконання завдань наказу Держводагентства України «Про основні напрямки роботи та завдання з експлуатації водогосподарсько-меліоративного комплексу», а також заходи і основні показники з підготовки водогосподарсько-меліоративного комплексу до сталого функціонування в осінньо-зимовий період та підготовці меліоративних систем до вегетаційного періоду.

Крім того, наша область межує з чотирма країнами Євросоюзу, в тому числі з трьома має водні кордони, на яких розміщені водогосподарські споруди, тому діяльність з утримання і експлуатації меліоративних систем та робота підрозділів в цьому напрямку мають особливе значення.

На території діяльності БУВР Тиси міжрайонними управліннями водного господарства експлуатуються меліоративні осушувальні системи загальною площею 183,7 тис.га, каналізовані русла, канали довжиною 1339 км. Найбільші осушувальні системи Закарпатської області – Берегівська, Латорицька, Батарська, Сальвінська та осушувальна система «Чорний Мочар». На системах побудовано 674 гідротехнічну споруду – шлюзи-регулятори, донні водовипуски, переїзди, мости, інші споруди. Саме ця цілісна інженерна інфраструктура міжгосподарської мережі забезпечує відведення паводкових і надлишкових вод та регулювання водного режиму.

Міжрайонними управліннями водного господарства здійснюється поточний ремонт на міжгосподарській мережі, ремонтно-доглядові роботи та систематично проводяться заходи з підготовки об'єктів до пропуску повеней та роботи в осінньо-зимовий період. Багато споруд меліоративних систем, мережі транспортувальних і водоскидних каналів були побудовані наприкінці XIX – на початку XX століття, через те питання реконструкції меліоративних мереж є дуже актуальним.

БУВР Тиси в рамках виконання державних програм і реалізації міжнародних проектів послідовно проводить заходи з реконструкції меліоративних систем.

Грунтовий покрив

Грунтовий покрив проектованої території характеризується відносною однорідністю, що зумовлено обмеженими розмірами даної території та її геоморфологічними особливостями.

В цілому, ґрунти району проектування сформувались в умовах помірного клімату з достатнім зволоженням, тому переважають різновиди дерново-підзолистих ґрунтів на низинній території та бурі гірсько-лісові, лучно-лісові на горбогір'ї. В рівнинній частині вони утворилися як на давніх, так і на сучасних річкових відкладах. Неглибоке залягання ґрунтових вод сприяє їх оглесню, а наявність ділянок лісу - опідзоленню.

Дернові ґрунти мають різний ступінь опідзолення і оглесня, тому виділяють такі їх відміни: дерново-опідзолені, глейові, дерново-глейові ґрунти. Перші розвинулись на підвищених ділянках тераси, де ґрунтові води залягають на більших глибинах; вони мають кращі водоповітряні властивості, але менш гумусовані. Дернові глейові ґрунти утворились там, де ґрунтові води залягають близько до поверхні, а після злив застоюються і на поверхні. Процес оглеєння охоплює весь профіль ґрунту, що негативно відбивається на рості рослин. Ґрунти при висиханні тріскаються на великі брили, це заважає їх обробітку.

У зниженнях заплав рік поширені лучні ґрунти. Вони утворились під впливом значного поверхневого зволоження і неглибокого залягання підземних вод. Лучні ґрунти мають грудкувато-зернисту структуру, темно-сіре забарвлення. Вміст гумусу - 4,1 - 7,6%; вони добре забезпечені поживними речовинами. Після осушення використовуються як кормові угіддя; рідше - як орні землі.

Дерново-підзолисті ґрунти займають підвищені ділянки - горби, гряди під лісовою рослинністю. Вони малогумусні (вміст перегною 1,8 - 2,8%), безструктурні, кислі, в нижній частині оглеєні. Погано забезпечені доступними для рослин поживними речовинами. При перезволоженні ґрунти запливають, а при висиханні